Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani, jud. V. Chisilița
Dosarul: nr.3r-105/23 (2-22122431-02-3r-01032023)

**D E C I Z I E**

03 iulie 2023 mun. Chişinău

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curţii de Apel Chişinău

Preşedintele completului Veronica Negru
Judecătorii Ecaterina Palanciuc și Ina Dutca

examinînd, fără ședință de judecată, cererea de recurs înaintată de Andrei Cînalî și Prascovia Cînalî împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 26 ianuarie 2023 prin care s-a declarat inadmisibilă acțiunea depusă de Andrei Cînalî și Prascovia Cînalî împotriva Agenției Servicii Publice și Ioanei Chiciuc cu privire la anularea înregistrării dreptului de proprietate, în partea pretențiilor formulate față de pârâtul, Ioana Chiciuc,

**C O N S T A T Ă :**

La 18 august 2022, Andrei Cînalî și Prascovia Cînalî au depus o acțiune împotriva Agenției Servicii Publice și Ioanei Chiciuc, solicitând, anularea înscrierii efectuate la 04.04.2014 cu privire la înregistrarea dreptului de proprietate asupra casei individuale de locuit, și a unui teren de 0, 0158 ha, situate pe adresa s.Dezghinja, str.M. *****, în Registrul bunurilor imobile, nr.cadastral ***** și ***** pe numele Ioannei Chiciuc.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 26 ianuarie 2023, s-a declarat inadmisibilă acțiunea în contencios administrativ depusă de Andrei Cînalî și Prascovia Cînalî împotriva Agenției Servicii Publice și Ioanei Chiciuc cu privire la anularea înregistrării dreptului de proprietate, în partea pretențiilor formulate față de pârâtul, Ioana Chiciuc. S-a atras în proces, în calitate de persoane terțe, Primarul s.***** și Ioana Chiciuc.

La data de 21 februarie 2023, Andrei Cînalî și Prascovia Cînalî, au declarat recurs împotriva încheierii instanței de fond solicitînd admiterea recursului, anularea integrală a încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 26 ianuarie 2023, cu restituirea cauzei spre judecare în instanța de fond.

În motivarea recursului înaintat au indicat că, actul administrativ contestat este o înscriere privind înregistrarea dreptului de proprietate asupra casei individuale de locuit și a terenului în Registrul bunurilor imobile, numerele cadastrale ***** și, respectiv, 9628123199 pe nunele Ioanei Chiciuc. Prin această

înscriere în prezent se prezumă dreptul de proprietate (dreptul real) asupra obiectelor indicate de bunuri imobile pentru Ioana Chiciuc.

Anularea acestei înscrieri afectează cu siguranță drepturile și interesele legitime ale Ioanei Chiciuc, ceea ce presupune atragerea și participarea în cauza civilă anume în calitate de pârât.

A menționat că, Ioana Chiciuc a inițiat emiterea actului administrativ contestat, iar depunerea acțiunii de contencios administrativ în cauză se datorează exclusiv poziției Ioanei Chiciuc care nu a fost de acord cu excluderea înscrisurilor indicate.

Verificînd legalitatea încheierii judecătoreşti contestate, pe baza dosarului şi a motivelor invocate în recurs, Completul de contencios administrativ, consideră recursul declarat în termen, dar neîntemeiat, acesta urmînd a fi respins, cu menținerea încheierii instanței de fond, din considerentele ce succed.

Conform art.242 Cod administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Din analiza materialelor dosarului, Completul de contencios administrativ constată că, recursul este declarat în termenul prevăzut de lege, or încheierea supusă recursului a fost emisă la data de 26 ianuarie 2023 (f.d.42-44), fiind recepționată de recurenți la data de 09 februarie 2023 (f.d.48), cererea de recurs depusă la data de 21 februarie 2023 (f.d.50).

Potrivit art.191 alin.(4) Cod administrativ, Curţile de apel soluționează şi cererile de apel împotriva hotărîrilor şi recursurile împotriva încheierilor emise de judecătorii.

Conform art.194 alin.(1) Cod administrativ, în procedura în prima instanță, în procedura de apel și în procedura de examinare a recursurilor împotriva încheierilor judecătorești se soluționează din oficiu probleme de fapt și de drept.

Conform art.243 alin.(1) lit.b), (2) – (4) Cod administrativ, examinînd recursul împotriva încheierii judecătoreşti, instanţa respinge recursul. Instanţa competentă soluţionează recursul împotriva încheierilor judecătoreşti fără şedinţă de judecată. Dacă consideră necesar, instanţa competentă poate cita participanţii la proces. Decizia prin care se soluţionează recursul împotriva încheierii judecătoreşti se motivează în scris. După finalizarea procedurii de soluţionare a recursului împotriva încheierii judecătoreşti, dosarul judiciar se transmite instanţei competente în termen de 3 zile.

Din actele pricinii s-a stabilit că, la 18 august 2022, Andrei Cînalî și Prascovia Cînalî au depus o acțiune împotriva Agenției Servicii Publice și Ioanei Chiciuc, solicitând, anularea înscrierii efectuate la 04.04.2014 cu privire la înregistrarea dreptului de proprietate asupra casei individuale de locuit, și a unui teren de 0,

0158 ha, situate pe adresa s.Dezghinja, str.M. *****, în Registrul bunurilor imobile, nr.cadastral ***** și ***** pe numele Ioanei Chiciuc.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 26 ianuarie 2023, s-a declarat inadmisibilă acțiunea în contencios administrativ depusă de Andrei Cînalî și Prascovia Cînalî împotriva Agenției Servicii Publice și Ioanei Chiciuc cu privire la anularea înregistrării dreptului de proprietate, în partea pretențiilor formulate față de pârâtul, Ioana Chiciuc. S-a atras în proces, în calitate de persoane terțe, Primarul s.***** și Ioana Chiciuc.

La data de 21 februarie 2023, Andrei Cînalî și Prascovia Cînalî, a declarat recurs împotriva încheierii instanței de fond solicitînd admiterea recursului, anularea integrală a încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 26 ianuarie 2023, cu restituirea cauzei spre judecare în instanța de fond.

În conformitate cu prevederile art.189 alin.(1) din Codul administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său *prin activitatea administrativă a unei autorităţi publice* poate înainta o acţiune în contencios administrativ.

Potrivit art.5 din Codul administrativ, activitatea administrativă reprezintă totalitatea actelor administrative individuale şi normative, a contractelor administrative, a actelor reale, precum şi a operaţiunilor administrative realizate de autorităţile publice în regim de putere publică, prin care se organizează aplicarea legii şi se aplică nemijlocit legea.

Conform art.7 din Codul administrativ, autoritate publică se consideră orice structură organizatorică sau organ instituită/instituit prin lege sau printr-un alt act normativ, care acţionează în regim de putere publică în scopul realizării unui interes public.

Potrivit art.8 Cod administrativ, regimul de putere publică reprezintă ansamblul competențelor prevăzute de lege în vederea realizării sarcinilor autorităţilor publice, care le conferă posibilitatea de a se impune cu forţă juridică obligatorie în raporturile lor cu persoane fizice sau juridice.

În conformitate cu art.17 Cod administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

La caz, Andrei Cînalî și Prascovia Cînalî în acțiunea sa de contencios administrativ înaintată către Agenției Servicii Publice și Ioana Chiciuc au solicitând, anularea înscrierii efectuate la 04.04.2014 cu privire la înregistrarea dreptului de proprietate asupra casei individuale de locuit, și a unui teren de 0, 0158 ha, situate pe adresa s.Dezghinja, str.M. *****, în Registrul bunurilor imobile, nr.cadastral ***** și ***** pe numele Ioannei Chiciuc.

Potrivit art.207 din Codul administrativ, instanţa verifică din oficiu dacă sînt întrunite condiţiile pentru admisibilitatea unei acţiuni în contenciosul administrativ.

Dacă este inadmisibilă, acţiunea în contencios administrativ se declară ca atare prin încheiere judecătorească susceptibilă de recurs.

Analizînd cele invocate de recurent prin prisma celor constatate din dosar, Completul de judecată remarcă că, Ioana Chiciuc nu poate avea calitate de pîrît, or aceasta nu realizează o activitate administrativă conform art.5 Cod administrativ, prin urmare instanța de fond întemeiat a declarat inadmisibilă acțiunea înaintată de Andrei Cînalî și Prascovia Cînalî îndreptată împotriva I. Chiciuc, pe motiv că reclamanții nu pot revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art.17, or intimata Ioana Chiciuc în speța dată nu poate avea calitatea de pîrît în sensul dreptului administrativ.

Totodată, Completul de judecată reține că, în conformitate cu prevederile art.203 din Codul administrativ, participanţi la proces sînt: a) părţile; b) persoanele atrase în proces de instanţa de judecată; c) alţi subiecţi investiţi de lege cu drept de sesizare.

Potrivit art.205 din Codul administrativ, la examinarea acţiunii în contencios administrativ, instanţa de judecată poate atrage în proces, din oficiu sau la cerere, persoane ale căror drepturi sînt afectate de litigiul în cauză. Dacă un terţ participă la raportul juridic litigios în aşa fel încît hotărîrea instanţei de judecată ar interveni direct în drepturile lui, atunci această persoană terţă trebuie atrasă în proces.

Această prevedere se aplică, în special, cînd: a) o persoană contestă actul administrativ individual favorabil eliberat unui terţ sau cere constatarea nulităţii acestuia; b) o persoană contestă un act administrativ individual defavorabil emis la cererea unui terţ sau cere constatarea nulităţii acestuia; c) o persoană înaintează acţiune în contencios administrativ pentru obligarea unei autorităţi publice să emită un act administrativ individual defavorabil pentru un terţ; d) o persoană înaintează acţiune în contencios administrativ pentru obligarea unei autorităţi publice să emită un act administrativ individual favorabil pentru ea şi favorizarea poate fi acordată numai o singură dată sau doar pentru un număr limitat de persoane. Orice terţ atras în proces poate înainta atît cereri procesuale, cît şi cereri de alăturare la cererea reclamantului sau pîrîtului cu privire la fondul cauzei. Terţul atras în proces poate depune o cerere proprie cu privire la fondul cauzei doar în cazurile prevăzute la alin.(2).

Din analiza normelor de drept sus-indicate, Completul judiciar reține că, situațiile în care instanța poate atrage un terț în proces sunt reglementate expres de lege, astfel încît, pentru a justifica intervenția în proces, partea urmează să demonstreze care drepturi îi sunt afectate de litigiu în cauză sau să argumenteze participarea sa la raportul juridic litigios, în aşa fel încît hotărîrea instanţei de judecată ar interveni direct în drepturile lui.

La caz, Completul judiciar reține că, recurenții solicită anularea înscrierii efectuate la 04.04.2014 cu privire la înregistrarea dreptului de proprietate asupra

casei individuale de locuit, și a unui teren de 0, 0158 ha, situate pe adresa s.Dezghinja, str.M. *****, în Registrul bunurilor imobile, nr.cadastral ***** și ***** pe numele Ioannei Chiciuc.

Prin urmare reieșind din cele menționate supra, Completul de judecată consideră că, instanța de fond, în principiu, în mod just a soluționat din oficiu chestiunea atragerii unor terți în proces prin prisma art.218 Cod administrativ, iar asupra legalității atragerii persoanelor date în proces se va expune instanța la examinarea unui eventual apel sau recurs depus de acele persoane.

Este neîntemeiat argumentul recurentului că prin actul contestat i se încalcă dreptul de acces la justiție, or sub aspect procesual, accesul liber la justiţie se materializează în prerogativele pe care le implică dreptul la acţiune, ca aptitudine legală ce este recunoscută de ordinea juridică oricărei persoane fizice sau juridice care pretinde un drept împotriva unei alte persoane ori are un interes pentru constatarea existenţei sau inexistenţei unui drept. La caz, acest drept al reclamantului lipsește.

Concomitent, Completul judiciar remarcă că, prin instituirea exigenţelor de admisibilitate nu s-a urmărit restrângerea accesului liber la justiţie, de care, în mod evident, cel interesat beneficiază în condiţiile legii, ci exclusiv instaurarea unui climat de ordine juridică, indispensabil, în vederea exercitării dreptului constituţional statuat de art.20 din Constituţia Republicii Moldova, prevenindu-se, astfel, abuzurile şi asigurându-se protecţia drepturilor şi intereselor legitime ale celorlalte părţi.

Raportînd normele de drept sus-indicate circumstanțelor pricinii, Completul judiciar conchide că instanța de fond în mod legal a constatat la caz inadmisibilitatea acțiunii, prin prisma art.207 Cod administrativ.

Din considerentele supra-enunțate, Completul judiciar conchide netemeinicia cererii de recurs înaintată de Andrei Cînalî și Prascovia Cînalî, urmînd a fi respinsă și menținută încheierea instanței de fond, ca fiind legală și întemeiată.

În conformitate cu prevederile art.191 alin.(4), art.243 alin.1 lit.b) Cod administrativ, Completul de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ  al Curţii de Apel Chişinău,

**D E C I D E:**

Se respinge recursul declarat de Andrei Cînalî și Prascovia Cînalî.

Se menține încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 26 ianuarie 2023.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Preşedintele completului Veronica Negru

Judecătorii Ecaterina Palanciuc

Ina Dutca